

Preses relīze

Luksemburgā, 2020. gada 22. oktobrī

ES vēl jāveic pasākumi, lai pilnībā izmantotu ES aģentūru potenciālu

ES aģentūrām ir aizvien svarīgāka nozīme Eiropas Savienībā, taču ir rūpīgāk jāizvērtē aģentūru uzdevums efektīvi kalpot ES iedzīvotāju interesēm. Tāds ir šodien publicētā Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojuma secinājums. ERP ir apstiprinājusi gandrīz visu, izņemot divu, ES aģentūru 2019. gada pārskatus, kā arī ir apstiprinājusi iepriekšējos gados ziņotos pozitīvos rezultātus. ERP pirmo reizi ir arī novērtējusi, cik sekmīgi ES ir veicinājusi to, ka aģentūras īsteno ES rīcībpolitiku sabiedriskajam labumam. Revidenti norāda, ka ir vajadzīga ciešāka tīklošana un sadarbība, kā arī lielāka elastība aģentūru izveidē, darbībā un iespējamā likvidācijā.

“Kā katru gadu, esam pārbaudījuši visu ES aģentūru finanšu pārvaldību un esam konstatējuši, ka aģentūru pārskati ir pietiekami labi,” teica par ziņojumu atbildīgais ERP loceklis Alex Brenninkmeijer. “Mēs pirmo reizi aplūkojam arī to, kā aģentūras kopumā veicina ES rīcībpolitikas īstenošanu un sadarbības iedzīvotāju interesēs. Mēs ierosinām nostiprināt aģentūru sadarbību, lai tās attīstītos par ES zinātnības un tīklošanas centriem.”

Finanšu pārvaldība. Kopumā revidenti apstiprina pozitīvos rezultātus, par kuriem ziņots iepriekšējos gados. Revidenti ir snieguši “tīru” atzinumu par visu revidēto aģentūru (41 aģentūra) 2019. gada pārskatiem, t. i., pārskatos ir patiesi atspoguļots aģentūru finanšu stāvoklis, darbības un naudas plūsmas saskaņā ar grāmatvedības noteikumiem. Tāpat revidenti gandrīz pilnībā apstiprina aģentūru ieņēmumu un maksājumu darbību likumību un pareizību, izņemot dažus jautājumus saistībā ar Energoregulatoru sadarbības aģentūras (ACER) un ES Patvēruma atbalsta biroja (EASO) maksājumiem. Revidenti norāda, ka aģentūrām arī turpmāk jāuzlabo finanšu pārvaldība, cita starpā pievēršot uzmanību publiskajam iepirkumam, interešu konfliktiem un darbā pieņemšanas procedūrām.

Sniegums. Līdz šim ERP galvenokārt revidēja atsevišķu aģentūru sniegumu, bet nu ERP ir apzinājusi divus svarīgus kritērijus attiecībā uz visām ES aģentūrām, lai ES rīcībpolitika tiktu īstenota efektīvāk.

Pirmkārt, revidenti aplūkoja, vai aģentūru dzīves cikls ir pietiekami elastīgs, lai tās dotu labumu attiecīgajās ES politikas jomās un veicinātu Eiropas sadarbību mainīgā pasaules kontekstā. Šajā ziņā revidenti noskaidroja, ka trūkst elastības aģentūru izveidē, darbībā un, vajadzības gadījumā, likvidācijā. Dažās politikas jomās darbojas vairākas aģentūras, un to pilnvaras un/vai darbības var pārklāties.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Otrkārt, revidenti pārbaudīja, kādā mērā ES politikas īstenošanā aģentūras darbojās kā zinātības un tīklošanas centri, un konstatēja, ka to potenciāls nav pilnībā izmantots. Dažās aģentūrās revidenti novēroja pārāk sarežģītu un vāju pārvaldības kārtību, piemēram, dažu aģentūru valdes ir diezgan lielas, tāpēc reizēm pastāv risks, ka lēmumu pieņemšana nav efektīva un var rasties ievērojamas administratīvās izmaksas. Turklāt, lai gan valžu sastāvs ļauj ņemt vērā daudzus nacionālos viedokļus, netiek garantēta apņemšanās no dalībvalstu puses.

Revīzijas konstatējumi arī liecina, ka dažas aģentūras būtu varējušas veikt savus uzdevumus pilnīgāk, ja tās būtu saņēmušas lielāku atbalstu no dalībvalstīm, nozares, Komisijas vai citām aģentūrām. Visbeidzot, revidenti konstatēja, ka, lai gan aģentūru devums ES politikas īstenošanā un sadarbībā ir noderīgs, tas netiek skaidri mērīts un paziņots sabiedrībai. Arī starptautiskais devums ir ierobežots, kaut arī ir daži ļoti labi rezultāti, piemēram, aviācijas un tiesu iestāžu sadarbības jomās.

Daži revidentu izceltie riska faktori skar gan finanšu, gan snieguma aspektus, piemēram, dažos gadījumos nav bijuši pietiekami cilvēkresursi un finanšu resursi. Dažas aģentūras tām svarīgu funkciju nodrošināšanā ir pārāk atkarīgas no ārējiem līgumslēdzējiem, kas izraisa ar publisko iepirkumu saistītu risku. Dažas aģentūras regulatīvu vai pārvaldības iemeslu dēļ nepietiekami ātri pielāgo darba programmu vai budžetu ātri mainīgajai videi. Visbeidzot, dažām aģentūrām pastāvīgi trūkst resursu, savukārt citas nespēj izmantot ikgadējo budžetu.

Revidenti kopumā iesaka Komisijai un aģentūrām

- rūpīgāk izvērtēt aģentūru saskaņotību to pastāvēšanas laikā un attiecīgi pielāgot resursus;
- novērtēt pārvaldības neefektivitāti un uzlabot pārskatatbildības un snieguma ziņojumus, lai galvenā uzmanība būtu pievērsta ne tikai aģentūru darbībām, bet arī to devumam politikas īstenošanā;
- atbalstīt aģentūru centienus pilnībā darboties kā zinātības un tīklošanas centriem attiecīgajās politikas jomās.

Vispārīga informācija

ES aģentūrām raksturīgas dažādas pārvaldības struktūras, pilnvaras un uzdevumi, un gadu gaitā ES ir izveidojusi daudzas aģentūras dažādu problēmu risināšanai. Lielāko daļu aģentūru gandrīz pilnībā finansē no ES budžeta, un to finanšu pārvaldība ir pārredzama: gada pārskatus revidē ERP. Tomēr, kā ERP ir norādījusi vairākos agrāk publicētos lietderības revīzijas ziņojumos par atsevišķām aģentūrām, ir grūtāk novērtēt, cik labi aģentūras pilda savas pilnvaras. Gadu gaitā revidenti atkārtoti ir norādījuši, ka jāuzlabo pārvaldība, pārskatatbildība un ziņošana par sniegumu. Šogad pirmo reizi ERP ir sagatavojusi ne tikai gada ziņojumus par ES aģentūru finansēm, bet arī vispārēju novērtējumu par nosacījumiem, ar kādiem aģentūras darbojas ES, dalībvalstu un sabiedrības interesēs.

Gada ziņojums par ES aģentūrām attiecībā uz 2019. finanšu gadu, izvērstas ticamības deklarācijas par katru aģentūru un īpašais ziņojums Nr. 22/2020 “*ES aģentūru nākotne – iespējama lielāka elastība un sadarbība*” – šie dokumenti ir pieejami ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās. Informāciju par pasākumiem, ko ERP ir veikusi, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, var aplūkot [šajā saitē](#).

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar: Claudia Spiti E-pasts: claudia.spiti@eca.europa.eu Mob. tālr.: (+352) 691 553 547